

Warszawa, 08.10.2014 r.

Sąd Rejonowy w Otwocku

za pośrednictwem

**Prokuratury Rejonowej w Otwocku
ul. Powstańców Warszawy 3
05-400 Otwock**

Sygn. akt: **2 Ds 283/14**

Zażalenie na postanowienie o umorzeniu dochodzenia

W imieniu Fundacji dla zwierząt „Argos”, wykonującej prawa pokrzywdzonego, niniejszym składam zażalenie na postanowienie z dnia 12.09.2014 r. o umorzeniu dochodzenia w sprawie znęcania się nad zwierzętami w schronisku dla bezdomnych zwierząt w Celestynowie, tj. o czyn z art. 35 ust. 1a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt. Postanowienie zaskarżam w całości i wnoszę o jego uchylenie.

Uzasadnienie

Merytoryczne uzasadnienie umorzenia postępowania składa się z dwóch lakonicznych zdań, z których żadne nie uzasadnia umorzenia postępowania na podstawie art. 17 §1 pkt 2, bo nie wskazuje, których znamion czynu zabronionego zabrakło. Pierwsze zdanie brzmi: *„nie są to idealne warunki dla zwierząt, ale wynikają z możliwości finansowych schroniska”*

Z tak sformułowanego stwierdzenia nie wynika, czy prowadzący postępowanie ustalili przedmiotowe znamię przestępstwa utrzymywania zwierząt w stanie rażącego zaniedbania, czy też nie ustalili. Zakładając, że w żadnym schronisku warunki nie są idealne, w zdaniu tym dostrzec można jedynie ustalenie związku utrzymywania zwierząt z nakładami finansowymi. Ustalanie takiej zależności w wyniku postępowania karnego wydaje się całkowicie jałowe, albowiem zależność taka należy do wiedzy potocznej. Powszechnie znane ogólniki zastępują tu brak konkretnych ustaleń co do tego, jakimi środkami finansowymi dysponował prowadzący schronisko, skąd je czerpał i na co wydawał.

W drugim zdaniu stwierdza się natomiast jednoznacznie, że *„nie jest to umyślne znęcanie nad zwierzętami w rozumieniu ustawy o ochronie zwierząt (celowe, świadome zadawanie cierpień zwierzętom)”*

To zdanie sugeruje, że znamie przedmiotowe przestępstwa znęcania się nad zwierzętami, przez utrzymywanie ich w stanie rażącego zaniedbania, zostały jednak w toku postępowania ustalone, natomiast niewypełnione pozostało znamie strony podmiotowej, tj. bezpośredni zamiar zadawania zwierzętom cierpień.

Takie stwierdzenie nie może uzasadnić umorzenia postępowania, gdyż z ustawowej konstrukcji tego przestępstwa wynika, że zamiar bezpośredni znęcania się powinien być w tej sprawie badany wyłącznie w odniesieniu do szczególnej czynności sprawczej (opisanej w art. 6 ust. 2 pkt 10), a nie w odniesieniu do skutków w postaci cierpień zwierząt (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16.11.2009, sygn. V KK 187/2009). Prowadzący postępowanie nie ma co badać, czy Izabela Działak i inni mieli bezpośredni zamiar zadawać zwierzętom cierpienia, bo sam ustawodawca przesądził, że cierpienie jest tu skutkiem szczególnej czynności sprawczej opisanej w art. 6 ust. 2 pkt 10. Natomiast badaniu podlega to, czy w/w celowo i świadomie dokonywali czynności sprawczej, tj. utrzymywali zwierzęta w stanie rażącego zaniedbania.

Dla stwierdzenia braku wypełnienia znamienia podmiotowego znęcania się nad zwierzętami przez Izabelę Działak i innych istotne było więc ustalenie, czy zdawali sobie sprawę, że utrzymują zwierzęta w stanie rażącego zaniedbania (przyjmując, że celowo i świadomie prowadzili schronisko, czyli w ogóle utrzymywali zwierzęta). W uzasadnieniu brak rozstrzygnięcia tej kwestii. Przytoczone jest zeznanie Izabeli Działak, że warunki dla zwierząt były „właściwe”, ale od razu z zastrzeżeniem, że schronisko utrzymuje się z datków społeczeństwa – co należy odczytywać jako usprawiedliwienie warunków „niewłaściwych”. Prowadzący postępowanie wydaje się podzielać tę opinię, zastępując jedynie ustawowy termin „właściwe” na termin potoczny „nie idealne”. Z drugiej zaś strony prowadzący wyraźnie (choć błędnie) stwierdza jedynie niewypełnienie znamienia podmiotowego.

W rezultacie organ prowadzący dochodzenie zdaje się jednak podzielać domniemanie Izabeli Działak o wyłączeniu odpowiedzialności za przestępstwo utrzymywania zwierząt w stanie rażącego zaniedbania, o ile sprawca powołuje się ogólnie na brak środków finansowych. Choć ani tego braku środków, ani nawet popełnienia takiego czynu jednoznacznie nie ustalono.

Powyższe uzasadnia wniosek o zwrot sprawy prokuraturze celem:

1. ustalenia, czy w schronisku dla zwierząt w Celestynowie doszło do wypełnienia przedmiotowej strony przestępstwa znęcania się nad zwierzętami przez utrzymywanie ich w stanie rażącego zaniedbania,
2. ustalenia, czy Izabela Działak i pracownicy schroniska celowo i świadomie utrzymywali zwierzęta w ustalonych warunkach,
3. ustalenia statusu prawnego i organizacyjno-finansowego schroniska dla bezdomnych zwierząt w Celestynowie, z którego wynikałoby, kto odpowiadał za finansowanie schroniska i warunki utrzymywania zwierząt (pomocne tu mogą być ustalenia kontroli z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego dotyczącej działalności w Polsce Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami w latach 2011-2013),
4. ustalenia przychodów i kosztów związanych z działalnością tego zakładu, w tym także przychodów z gmin, wynikających z realizacji ich ustawowych zadań publicznych w 2013 r.